

Qui umbilici
vena & arte-
ria consur-
gant.

Umbilici ue-
nae ductus.

Arteriarum du-
ctus.

Umbilici ue-
nae arteria-
rumque usus.

IN QUINTO libro organa foetus peculiaria persequutus, illum tri-
bus tunicis seu inuolucris in utero inuolui contineri quod audies, quorum ex-
timum Graeci *chorion*, Latini uero secundinam & secundas, interdum &
loculos, uti & ipsum uterum, appellant. In hoc quum infans utero geritur,
uenarum arteriarumque in uteri fundum pertinentium fines terminantur,
ac uelut in nouas uenas arteriasque cessant, quae numerosissima ramorum
serie in extimum illud inuolucrum digeruntur. Venae haec ac arteriae ex infi-
nita propemodum ramorum serie sensim in pauciores colliguntur, ac mutuo coeunt, uenae
quidem uenis, arteriae autem arterijs semper unitae. Ex his ramis rursus inuicem coeuntibus gran-
diores paucioresque tantisper constituntur, donec tandem omnes uenae in duas finiantur uenas, &
arteriae item in totidem arterias. Venae ac arteriae ad hunc modum ex secundina collectae, reli-
quas duas foetum inuoluentes tunicas penetrant, quae etiam a uenis ramulos per illarum mem-
braneum corpus excurrentes mutantur. Quum uero uenae ad umbilicum usque propere-
re, mox in unam coeunt uenam: imò subinde etiam una tantum uisitur uena, simulque a secun-
dina abscedit. Haec umbilicum ingressa peritonaeo adnectitur, & sursum ascendens parulae
iecoris scissurae inseritur, quae dextrum mucronatae cartilaginis latus, in anteriori iecoris sede
hominibus habetur, & foraminis cuiusdam aut meatus modo hanc umbilici assumit uenam,
eamque per iecoris substantiam uersus cauam iecoris sedem deducit, non procul a portae uenae
caudicis exortu. Atque id sedulo inter secandum uenit expendendum, ne si obiter primum ue-
nae in iecur ingressum spectes, illam inter gibbum cauumque iecoris medium inseri existimes, &
non accurate id iecoris foramen in homine (cui id priuatim obtrigit) expendas. Nonnullis ani-
malibus, ut catulis, unus aliquando & alter ramus in mesenterij centrum, ab hac uena prius
quam iecur contingit, porrigitur. Quod propter quaedam Galeni loca in libro de Foetus for-
matione, ubi is iecur ante cor, ex huius uenae ductu formari astruit, non segniter animaduerti
uelim. Arteriae autem umbilico insertae deorsum ad uesicae fundi latera porrectae, ramis ma-
gnae arteriae post praecipuam supra os sacrum arteriae diuisionem continuantur. Arteriae enim
umbilicum ingredientibus, illis magnae arteriae propaginibus uniuntur, quas per pubis ossium
foramina in crus descendere docebimus. Umbilici uenae beneficio foetus nutritur, & arte-
riarum munere ipsius insitus calor reficitur. Caeterum quando infans nascitur, haec uasa simul
cum meatu quo ex uesica inter intinum & secundum foetus inuolucrum, illius urina effertur,
ab obstetricibus iuxta uentrem praescinduntur, bruta autem animalia dentibus abrumpunt
inuolucra foetus plerumque deglutientia. Quod horum uasorum in corpore adhuc reliquum est,
temporis successu exarescit, membraneumque prorsus redditum, instar funis suam cavitatem
deperdit. Qua autem sectionis ratione haec non modo in foetuum, sed & senum anatome ob-
serues, in quinto libro ubi nutritionis generationisque organorum sectionem persequar, proli-
xè audies. Ne uero uenae in absolutis hominibus a nobis praetermissam quis arbitraretur, hic
umbilici uenae quemadmodum in illis apparet, meminisse uolui. Ab umbilico igitur ad iecur
uena exporrigitur, quae iecori, quemadmodum diximus, inseritur. Atque haec omnia in ali-
quandiu natis arida ac ueluti neruea, multoque adipe obducta uisuntur, in foetibus uero ab alijs
uenis nihil uariant. Nunc itaque tempestiuum erit magnae arteriae distributionem aggredi. Venae
enim arterialis sermonem tantisper intermittam, donec simul arteria uenalem pertractare, inte-
grum erit, quippe operae premium est, sermonem utriusque communem instituere.

TOTIVS MAGNAE ARTERIAE DELINEATIO-
NIS, QVAM SEQVENS PAGINA PROPONIT,
characterum Index.

ARTERIAE magna ex sinistro cordis sinu exortus, quam Aristoteles *ἀογρὴν*
uocauit, eo quod neruosam ipsius partem, uel in mortuis conspici posse diceret, instar uaginae
fortassis quam Macedones *ἀογρὴν* uocant. Verum Aristoteles hanc cum caua comparans,
ipsam minorem uenam nuncupauit. Alij Graecorum uocant eam *μυζισλῶν*. alij simpliciter *μῆ-
χῆρ*, alij *ἰσθλῶν*, nos magnam dicimus arteriam. Nonnulli rursus uenam uocarunt, quos san-
guis impetu per corpus diffusus ducitur. Quidam Arabum interpretes audacem uenam, alij
neruum pulsatilem uocant. Verum eorum uoces temporum iniuria omnes corruptae leguntur,
quemadmodum apud Haly interpretem, qui habet, eam Aristoteli *αὐριθίαν* uocari. Quam-
uis interim in haebraicis Arabum interpretibus, omnia fere partium nomina ex Graecis ita cor-
rupta legantur, ut nostrae aetatis medici ea sonant.

B, B Duæ

INTEGRA TO-
ARTERIAE AB
tibus liberæ delineatio, duobus
bus communis.

TIVS MAGNAE
OMNIBVS PAR-
tibus liberæ delineatio, duobus
bus communis.

